

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17822
Tarih : 07.05.2026

10/4175

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hakkâri ili ve ilçelerinde ekonomik hayatın can damarı olan sınır ticaretinin; bölgesel gerilimler, altyapı yetersizlikleri ve gümrük kısıtlamaları nedeniyle durma noktasına gelmesi sonucu yaşanan ekonomik çöküşün nedenlerinin belirlenmesi, esnafın iflas riskinin ortadan kaldırılması ve bölge ekonomisinin canlandırılması için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'nin İran, Irak ve Bölgesel Kürt Yönetimine açılan en stratejik kapılarına ev sahipliği yapan Hakkâri, coğrafi konumu gereği ticaretle kalkınması gereken bir kentken, son dönemde uygulanan politikalar ve bölgesel istikrarsızlıklar nedeniyle ağır bir ekonomik krizle karşı karşıyadır.

Hakkâri Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği verilerine göre, Esendere Gümrük Kapısı'nda günlük 3 binlere varan giriş-çıkış sayıları, bölgesel gerilimler ve kısıtlamalar nedeniyle minimum seviyeye inmiştir. Özellikle güneybirlik ticaretin durması, geçimini bu yolla sağlayan binlerce aileyi ekonomik olarak çaresiz bırakmış, yerel esnafı iflasın eşiğine getirmiştir.

2022 yılında açılan Derecik Sınır Kapısı, aradan geçen süreye rağmen modernizasyonunu tamamlayamamıştır. Kapının halen sadece yaya geçişlerine açık olması, araç trafiğine ve TIR taşımacılığına kapalı tutulması, Irak ile olan ticaret potansiyelini engellemektedir. Kapının 7/24 hizmet esasına geçmemesi ve sadece mesai saatleriyle sınırlı kalması ticari akışı imkânsız kılmaktadır.

Yüksekova Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) verileri, 2026 yılının ilk aylarında ihracat rakamlarında ciddi bir düşüş olduğunu, navlun ve lojistik maliyetlerin ise %50 oranında arttığını göstermektedir. Bu durum, Hakkâri ve ilçelerindeki düşük katma değerli üretim yapan işletmelerin rekabet gücünü tamamen kırmıştır.

Kentte işsizlik oranının Türkiye ortalamasının iki katına ulaşması, genç nüfusu zorunlu göç yollarına itmektir. Bölgedeki sanayi yatırımlarının yetersizliği ve sınır kapılarının tam kapasite çalıştırılmaması, Hakkâri'yi üretimden koparmakta ve sosyal bir krize davetiye çıkarmaktadır.

Hakkâri'nin "bölgesel ticaret merkezi" haline getirilmesi için; Organize Sanayi Bölgesi'nin (OSB) tamamlanması, Derecik Sınır Kapısı'nın tam kapasite araç geçişine açılması, Gümrük mevzuatının bölge esnafını koruyacak şekilde sadeleştirilmesi, Havalimanının kargo taşımacılığına entegre edilmesi elzemdir. Bu gerekçelerle, bölge halkının ekonomik taleplerinin yerinde incelenmesi ve çözüm yollarının geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması büyük önem arz etmektedir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	